

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาเขตขอนแก่น สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๑๐๑ ๔๓๔ ประวัติพุทธศาสนาในประเทศไทย (Buddhism in Thailand)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต (๓-๐-๖)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน พระมหาโยธิน โยธโก รศ.ดร.
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๒ ปีที่ ๓
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) -
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) -
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๘

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความสำคัญ และประวัติความเป็นมา พัฒนาการของพระพุทธศาสนาในสมัยล้านนา สมัยสุโขทัย สมัยกรุงศรีอยุธยา สมัยกรุงธนบุรี กรุงรัตนโกสินทร์ และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทยได้
๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา ๒.๑ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐาน สกอ. ๒.๒ เพื่อให้มีเนื้อหาสาระและความทันสมัยมากยิ่งขึ้น ๒.๓ เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน ๒.๔ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา			
ศึกษาศึกษาประวัติความเป็นมา พัฒนาการของพระพุทธศาสนาในสมัยล้านนา สมัยสุโขทัย สมัยกรุงศรีอยุธยา สมัยกรุงธนบุรี กรุงรัตนโกสินทร์ และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย			
๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล			
<ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์มหาวิทยาลัย - อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ) 			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๑. คุณธรรม จริยธรรม
๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา
<p>พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้สอนต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้นิสิตสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกับการศึกษาประวัติพระพุทธศาสนา โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัติของหลักสูตรดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> (๑) ตระหนักคุณค่าของพระพุทธศาสนาต่อสังคมโลก (๒) มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม (๓) เกิดความรู้สึกรับผิดชอบในฐานะเป็นพุทธศาสนทายาท (๔) เกิดศรัทธาเชื่อมั่นหลักพุทธธรรมนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต (๕) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์การและสังคม
๑.๒ วิธีการสอน
<ul style="list-style-type: none"> - การอธิบาย - การอภิปราย - การศึกษาค้นคว้ารายบุคคลหรือกลุ่ม - การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า - การใช้สื่อประกอบการสอน
๑.๓ วิธีการประเมินผล
<ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา - มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม - ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย

<p>๒. ความรู้</p>
<p>๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ</p> <p>นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ความสำคัญ และลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา มีความรู้ความเข้าใจการแยกนิกายขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศ มีความรู้ความเข้าใจอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ และมีความรู้ความเข้าใจสามารถอธิบายการเกิดองค์การหรือกระบวนการใหม่ๆ ในวงการพระพุทธศาสนาได้</p>
<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <p>บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p>
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี - นำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <p>พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีการคิดอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม</p>
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายให้นิสิตทำศึกษาค้นคว้า และนำเสนอผลการศึกษา - อภิปรายกลุ่ม
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>สอบกลางภาคและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์ พระพุทธศาสนาในปัจจุบัน</p>
<p>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน - พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม - พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา
<p>๔.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา - มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล หรือ อ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา - การนำเสนอรายงาน
<p>๔.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินตนเอง และเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด - รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม - รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียน โดยการทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียน
- พัฒนาทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล การสร้างห้องแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ
- ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๒ วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๓ วิธีการประเมินผล

- การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี
- การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑-๒	บทที่ ๑ พระพุทธศาสนาประดิษฐานสุวรรณภูมิ -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	พระมหาโยธิน โยธิโก รศ.ดร.
๓	บทที่ ๒ พระพุทธศาสนาสมัยขอมโบราณ -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	พระมหาโยธิน โยธิโก รศ.ดร.
๔	บทที่ ๓ พระพุทธศาสนาสมัยมอญและพุกาม -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	พระมหาโยธิน โยธิโก รศ.ดร.
๕	บทที่ ๔ พระพุทธศาสนาสมัยล้านนา -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	พระมหาโยธิน โยธิโก รศ.ดร.
๖	บทที่ ๕ พระพุทธศาสนาสมัยล้านช้าง -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	พระมหาโยธิน โยธิโก รศ.ดร.

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๗	บทที่ ๖ พระพุทธศาสนาสมัยสุโขทัย -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๓	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ	พระมหาโยธิน โยธิโก รศ.ดร.
๘	สอบกลางภาค	๓	ข้อสอบวัดผล	พระมหาโยธิน โยธิโก รศ.ดร.
๙	บทที่ ๗ พระพุทธศาสนาสมัยอยุธยา -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	พระมหาโยธิน โยธิโก รศ.ดร.
๑๐	บทที่ ๘ พระพุทธศาสนาสมัยกรุงธนบุรี -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๓		
๑๑	บทที่ ๘ พระพุทธศาสนาสมัยรัตนโกสินทร์ -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	พระมหาโยธิน โยธิโก รศ.ดร.
๑๒	บทที่ ๙ พระพุทธศาสนาสมัย -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	พระมหาโยธิน โยธิโก รศ.ดร.
๑๓	บทที่ ๑๐ อิทธิพลพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๓		
๑๔	-นิตินำเสนองานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำวิชา -ประมวล/สรุปองค์ความรู้ประจำวิชา	๓	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	พระมหาโยธิน โยธิโก รศ.ดร.
๑๕	-นิตินำเสนองานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำวิชา -ประมวล/สรุปองค์ความรู้ประจำวิชา	๓	นำเสนองาน Conference/ Evaluation/ Improvement/ Development	พระมหาโยธิน โยธิโก รศ.ดร.
๑๖	สอบปลายภาค	๓		

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	๑.๑, ๒.๑, ๓.๑	สอบปลายภาค	๑๖	๓๐%
๒	๑.๑, ๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒, ๔.๑- ๔.๖, ๕.๓-๕.๔	การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๖๐%
๓	๑.๑-๑.๗, ๓.๑	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็น ในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>๑. เอกสารและตำราหลัก คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ประวัติพระพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐.</p>
<p>๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ ไม่มี</p>
<p>๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ ทรงวิทย์ แก้วศรี. ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา เล่ม ๑๔ พระพุทธศาสนาในอังกฤษและเยอรมัน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๓๐. ----- ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา เล่ม ๑๕ พระพุทธศาสนาในสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๓๐. บรรจง โสคาดี. การใช้ตรรกะในวิธีสอนของพระโพธิญาณเถระ (ชา สุภทฺโท). เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๖. พระโพธิญาณเถระ (ชา สุภทฺโท). อุปลมณี. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๔๔. พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). พระมโนสะท้อนสภาพโซของการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๔๕. สัญญา ปริยัติพงษ์กร. ประวัติพระพุทธศาสนา ๑. บุริรัมย์ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ห้องเรียนวัดพุทธบาทเขากระโดง, ๒๕๔๗. สุชาติ หงษา. ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา จากอดีต สู่ปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภาและสถาบันลือธรรม, ๒๕๔๙. เสถียร โพธิ์นันทะ. ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา. พิมพ์ครั้งที่ ๔, กรุงเทพมหานคร : สร้างสรรค์บุ๊ค, ๒๕๔๔. อุทัย ธรรมสาโร (แปลและเรียบเรียง). พระพุทธศาสนาในยุโรปและสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพมหานคร : โพธิ์สามต้นการพิมพ์, ๒๕๑๘. Message from VIPs. Published The Joint International Organizing Committee for the Third International Conference on the United Nations Day of Vesak. Bangkok :</p>

Mahachulalongkornrajvidyalaya University Press, Thailand, ๒๐๐๖.
 Phra Thepsophon. (Prayoon Mererk). **International Recognition of the Day of Vesak.**
 Mahachulalongkornrajvidyalaya University Press, Thailand, ๒๐๐๓.
 Phra Thepsophon. (Prayoon Dhmmacitto). **๒๕๐th Anniversary of Syamvamsa in Sri Lanka.**
 Mahachulalongkornrajvidyalaya University Press, Thailand, ๒๐๐๓.
 Sir. Edwin Arnold. **Ligth of Asia.** แปลโดยพระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (สิริจินตเถร), กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
 มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิต ได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา - ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต
<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน - ผลการสอบ - การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
<p>๓. การปรับปรุงการสอน หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัมมนาการจัดการเรียนการสอน - การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
<p>๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ใน วิชา ได้จาก การสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการ ออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่ อาจารย์ประจำหลักสูตร - มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบ ข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม
<p>๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และ รายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔ - เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้กับปัญหาที่มาจาก งานวิจัยของอาจารย์หรืออุตสาหกรรมต่าง ๆ